

УДК 78.01/.03/.072+781.0

DOI <https://doi.org/10.31723/2524-0447-2023-36-2-17>**Юлія Вікторівна Іванова**

ORCID: 0009-0008-1962-2439

здобувач кафедри історії музики та музичної етнографії
Одеської національної музичної академії імені А. В. Нежданової
ivanovaulia@yahoo.com

РОЛЬ ЖАНРОВОЇ ФОРМИ У СУЧАСНОМУ ФОРТЕПІАННОМУ ВИКОНАВСЬКОМУ МИСТЕЦТВІ

Мета роботи – проаналізувати виконавську діяльність вибраних видатних піаністів сучасності, знайти спільні та індивідуальні жанрово-композиційні риси їх виконавських стилів і репертуарних вподобань. **Методологія** дослідження передбачає поєднання аналітичного, стилістичного та порівняльного методів. **Наукова новизна статті** полягає в порівняльному аналізі показників творчої діяльності різних за віком видатних виконавців ХХІ століття (Марти Аргеріх, Григорія Соколова, Андраша Шиффа, Михайла Плетньова, Вадима Холоденка, Люка Дебарга, Юнчан Ліма), а також у визначенні домінуючих жанрових пріоритетів, які формують індивідуальний виконавський стиль. Також в роботі стисло зазначені жанрові номінації та інтерпретаційні стилі, які стають наявним важливим аспектом сучасного фортепіанного виконавства. **Висновки.** Семантична модель жанрової форми відіграє важливу роль у сучасному фортепіанному виконавському мистецтві. Жанрові номінації визначають стилістичні особливості, часові характеристики, структурні та комунікативні функції музичних творів, а також стають ґрунтовною основою для інтерпретації та виконання музики. Репертуарний вибір лише певною мірою залежить від індивідуальних жанрових пріоритетів виконавця. Основні жанрові номінації – поліфонічні, варіаційні, сюїті, сонатні форми, особливі форми фортепіанного концерту та фортепіанної транскрипції – репрезентовані у творчості всіх видатних представників сучасного фортепіанного виконавства, зумовлюють певну жанрово-композиційну спільність у виборі репертуару, що визначається, насамперед, великою цінністю певних музичних творів та прагненням до збереження високих канонів фортепіанної майстерності.

Ключові слова: виконавська форма, виконавський стиль, жанрові номінації, жанрова форма, інтерпретаційний стиль, фортепіанне виконавство, репертуарний вибір.

Ivanova Yulia Viktorivna, Applicant at the Department of Music History and Musical Ethnography of the Odesa National A. V. Nezhdanova Academy of Music

© Іванова Ю. В., 2023

The role of genre form in contemporary piano performance art

The purpose of this study is to analyze the performance activities of selected outstanding contemporary pianists, identify common and individual genre-compositional features in their performance styles and repertoire preferences. **The research methodology** involves a combination of analytical, stylistic, and comparative approaches. **The scientific novelty** of the article lies in the analysis and comparison of creative indicators among various eminent performers of the XXI century (Martha Argerich, Grigory Sokolov, Andras Schiff, Mikhail Pletnev, Vadym Kholodenko, Lucas Debargue, and Yunchan Lim), as well as in determining dominant genre priorities that shape their individual performance style. The study briefly outlines genre nominations and interpretative styles, which become essential aspects of contemporary piano performance. **Conclusions:** The semantic model of genre form plays a significant role in contemporary piano performance art. Genre nominations determine stylistic characteristics, temporal features, structural and communicative functions of musical works, and provide a solid foundation for interpretation and performing. Repertoire selection depends, to a certain extent, on the performer's individual genre priorities. The main genre nominations, including polyphonic, variation, suite, sonata forms, as well as special forms of piano concertos and piano transcriptions, are represented in the creative output of all distinguished contemporary piano performers, indicating a certain genre-compositional commonality in repertoire choices, primarily driven by the high value and importance attributed to selected musical works and the aspiration to uphold the elevated canons of piano mastery.

Key words: performance form, performance style, genre nominations, genre form, interpretative style, piano performance, repertoire selection.

Актуальність теми дослідження. Проблематика фортепіанного виконавства, зокрема його специфічних жанрових засад та стильових перспектив, є одним з провідних напрямів сучасної музичної науки (див., зокрема [1; 2] що передбачає і певний персоналізований профіль цієї мистецтвознавчої галузі [3–8]. Сучасні форми виконавської фортепіанної діяльності передбачають виступи виконавців в сольних концертах, зокрема як солістів з оркестрами, участь у музичних фестивалях, де також можуть виконатися сольні програми та програми камерної музики за участю інших музикантів, здійснення гастрольних турне, телевізійні та радіо-виступи, студійні записи, виступи-лекції у музичних школах, коледжах, вищих навчальних закладах (вже й на засадах освітньої діяльності). Останнім часом популярності набули онлайн-концерти та лекції з концертних залів і навіть просто «квартирники», для яких використовуються різні інтернет-платформи та засоби комунікації, залучаються соціальні мережі та онлайн-стрімінги.

Традиційний концертний репертуар сучасного піаніста дуже схожий на репертуар музикантів минулого століття. Загалом його можна уявити наступним: твори епохи бароко та класицизму, які репрезентує творчість Скарлатті, Куперена, Рамо, Баха, Гайдна, Моцарта, Бетховена; твори композиторів-романтиків – Шуберта, Шумана, Шопена, Ліста, Брамса, Чайковського, Рахманінова; музика доби імпресіонізму – Дебюссі, Равеля; сучасна класична музика 20-го століття (Скрябін, Прокоф'єв, Шостакович та ін.). Твори цих композиторів є також основою традиційного репертуару міжнародних конкурсів, котрі є неминучою формою виконавської діяльності піаністів та участь у яких дозволяє здобувати визнання й можливість розпочати активну концертну діяльність.

Мета статті – на основі аналізу репертуарного досвіду вибраних видатних піаністів сучасності знайти певні спільні риси їх жанрово-композиційного вибору.

Основний зміст статті. Незважаючи на те, що межі фортепіанного репертуару сучасних виконавців, в цілому, подібні до позицій їх попередників, варто окремо відзначити певні спільні властивості сучасного фортепіанного виконавського стилю, тобто підійти до питання репертуарних засад з боку творчої особистості, до яких входить :

- практично абсолютна технічна свобода володіння інструментом;
- інтерпретаційна свобода, що дозволяє створювати впізнаваний виконавський стиль;
- використання різних нових та сталих прийомів звукодобування та педалізації для диференціації фактури та темпового розмаїття;
- прагнення яскравої інтонаційної деталізації музичної фактури;
- прагнення передати своє розуміння автентичності звучання творів, що виконуються, стосовно різних епох;
- можливість використовувати інструменти різних епох, як історичні, так і створені в наш час нові моделі (Fazioli);
- прагнення до розширення традиційного відомого та «комерціалізованого» фортепіанного репертуару творами сучасних композиторів та старих майстрів.

Посилаючись на певний репертуарний досвід, можна зазначити, що важливою складовою виконавської форми в музиці

є жанрові номінації. Вони допомагають організувати та класифікувати різні стилі та жанри музичного виконавства, пред'являти різні вимоги до використання виконавських навичок, враховуючи особливості кожного жанру – технічну специфіку, стиль виконання, емоційні характеристики.

Жанрова форма варіюється залежно від комунікативних планів музики, кожен із яких має специфічне функціональне призначення, структуру, композиційну послідовність.

Як основні, можна виділити наступні жанрові номінації/виконавські форми:

1. Поліфонічні форми – важливий аспект фортепіанного виконавства, що вимагає особливої уваги до деталей та технічних навичок, контролю ясності, виразності кожної лінії та створення між ними необхідного балансу. Відповідно, поліфонічність може розглядатися як своєрідний стиль виконання, пов'язаний з особливостями інтерпретації поліфонічних творів. Поліфонічності, як інтерпретаційному стилю, притаманні такі особливості:

- чіткий поділ голосів, що потребує дуже чіткої та ретельної артикуляції;
- контроль інтенсивності, сили кожного голосу, рівномірності та рівноваги звучання;
- ясність та прозорість звучання, що дозволяє всім лініям фактури бути чутними та зрозумілими;
- баланс та артикуляція кожної мелодійної лінії, її фразування, ритмічна точність, самостійна мелодика кожного голосу.

2. Варіаційні форми – це такі музичні твори, що засновані на варіаціях чи змінах головної музичної ідеї-теми протягом композиції. Ці музичні форми (варіації на тему, цикл варіацій, твори з розвитком та обробки теми без вказівки на окремі варіації) вимагають від піаніста вміння передавати різноманітність настроїв, стилів, змін у розвитку теми та відповідно висувають певні виконавські вимоги.

Варіаційність як виконавський стиль має такі особливості:

- розуміння (аналіз) мелодійних, гармонійних структурних особливостей теми;
- вміння передавати різні варіації теми, не втрачаючи зв'язок із вихідною формою, але додаючи нові елементи;
- здатність передавати виразність та різноманітність кожної варіації, що вимагає високого рівня володіння інструментом.

3. Сюїтні форми – засновані на традиційних сюїтних формах музики Ренесансу і використовуються як самостійні твори або як частина великих композицій. Такі форми ставлять перед виконавцем завдання створити єдину зв'язну інтерпретацію, звертаючи увагу на характер, стиль кожної окремої мініатюри (танцю). Особливості сюїтності як виконавського стилю:

- різноманітність характерів та стилів кожного музичного епізоду потребує серйозних технічних навичок, та вміння їх швидкої зміни;

- вміння чітко розділяти різні частини твору, що виконується, для надання їм власної індивідуальності;

- створення єдиної логічно пов'язаної інтерпретації цілого, органічність переходу однієї частини до іншої.

4. Сонатні форми – одна з основних жанрових номінацій, що має свої унікальні характеристики та структуру. Поєднання різних тем та ідей, динамічні та смислові контрасти розділів, використання різних технічних завдань вимагають від виконавця розуміння композиційної структури твору, почуття стилю та володіння безліччю технічних та виконавських навичок. Сонатність у виконавському аспекті передбачає:

- чітке виявлення та розмежування елементів твору (експозиція/розробка/реприза), їх відмінних та поєднуючих характеристик;

- ясність і виразність виконання тем і мотивів, їх деталізація за умови збереження цілісності форми;

- вміння виявити та ясно передати взаємодію між різними голосами, знаходження балансу між ними;

- різноманітність та поєднання різних технічних навичок та умінь.

Для сюїтної та сонатної форм загальним є принцип циклічності. Вперше цей принцип з'являється в сюїтах і характеризується послідовним виконанням різних за характером та структурою музичних частин, пов'язаних загальною тематикою чи стилістичними характеристиками.

У сонатній формі циклічність проявляється в повторенні, розвитку, трансформації музичних ідей протягом твору. Провідний принцип циклічних форм – зв'язок елементів з урахуванням драматургічних функцій. Функціональна відмінність форми сюїти від сонатної полягає в тому, що сюїтний цикл є об'єднанням контрастних за характером творів,

а сонатний навпаки, поділ єдиного твору на ряд окремих, підпорядкованих єдиному цілому, частин. Особливо варто виділити творчість Р. Шумана, в якому основна для піаністів форма мініатюри трансформується у складні узагальнені форми програмної циклічності.

5. Фортепіанний концерт – особлива жанрова номінація у фортепіанному виконавстві, яка дозволяє піаністу проявити свої інтерпретаційні та технічні навички передачі образного змісту музики при взаємодії з оркестром. Завдання піаніста – знаходити баланс між своєю роллю соліста та колективною грою з оркестром, спільно створюючи єдиний музичний твір. Концертність як виконавський стиль має такі характеристики:

- віртуозність та технічну майстерність;
- експресивність, виразність та підсилена емоційність виконання;
- здатність до взаємодії з оркестром, зі зберіганням провідної ролі соліста;
- фізична та психологічна витримка.

Оскільки жанр фортепіанного концерту можна поділити на два типи – симфонічний та камерний, завдання виконавця також відрізнятимуться. У фортепіанних концертах симфонічного типу (Бетховен, Шопен, Лист, Брамс, Равель, Чайковський, Рахманінов, Прокоф'єв, Бріттен) оркестр представлений великим складом, музична форма масштабна і різноманітна, взаємодія соліста з оркестром має яскраво виражену ігрову, змагальну складову. В концертах камерного типу, де склад оркестру порівняно невеликий, музична мова і фактура є більш «тонкими» (Бах, Гайдн, Моцарт, Бетховен, Шостакович, Пуленк), фортепіано часто перебуває в більш рівноправній ролі з інструментами оркестру, важливим аспектом виконання є діалог з ними, ансамблевість.

6. Особливо варто виділити жанрову номінацію фортепіанної транскрипції. Ця форма дозволяє піаністу виконувати музику, спочатку не призначену для фортепіано – симфонічну, оперну, вокальну, камерну і т.п. Створення та виконання транскрипцій дає можливість виконавцям розширити репертуар, дозволяє експериментувати зі звуковими ефектами, розширити межі традиційного фортепіанного звучання, досліджувати та намагатись передати своєрідний стиль та інше прочитання оригінальним творам, адаптованим до фортепіано.

Особливістю жанрової номінації «фортепіанна транскрипція» є те, що в ній об'єднуються композиторські та

виконавські засади. Композитори та піаністи створювали транскрипції, починаючи з ранніх періодів формування клавірних та фортепіанних шкіл і до теперішнього часу, коли мистецтво транскрипції переживає своєрідний «ренесанс». Спираючись на формальні та змістовні ознаки, Б. Бородінім [1, с. 7–12] було висунуто тезу про класифікацію різновидів транскрипцій на два види: обробки, що є зміною інструментальної природи першоджерела; обробки, засновані лише на фортепіанних творах, без зміни інструменту. Також виділяються і два види трансформації – технічний, за якою оригінал точно передається в «іншій системі», та інтерпретаційний, коли є відчутне вторгнення в контекст першоджерела. Однак загальноприйнятої класифікації різновидів транскрипцій у фортепіанній музиці поки що не існує.

Таким чином, можна сказати, що жанрова форма у фортепіанній творчості є семантичною моделлю, яка визначає основні характеристики та структуру твору, а також стає основою для інтерпретації та виконання музики. У свою чергу виконавець має можливість вносити власні творчі ідеї та рішення усередину жанрової форми, що дозволяє зробити кожне виконання індивідуальним.

Традиція жанрового вибору має велике значення для виконавця. Вибір репертуару – це складний індивідуальний процес, що відображає власне бачення, естетичні переваги та цілі. Репертуар видатних піаністів визначається жанровими пріоритетами та стає суттєвою передумовою для формування виконавського стилю.

Зіставивши і проаналізувавши репертуарні списки, як показники творчої діяльності найяскравіших представників фортепіанного виконавства початку XXI століття, можна дійти висновку, що, незважаючи на індивідуальні неповторні риси кожного з них, має місце певна жанрово-композиційна спільність.

Звернемось до творчості різних за віком видатних представників сучасного фортепіанного мистецтва, які активно концертують, можуть поставати взірцями сучасного піанізму.

Марта Аргеріх (1941), аргентинська піаністка, одна з найвидатніших жінок у світі класичної музики, лауреат Міжнародного конкурсу виконавців у Женеві (1957), Міжнародного конкурсу піаністів ім. Ф. Бузоні (1957), та VII Міжнародного конкурсу ім. Ф. Шопена (1965). Її надзвичайно широкий

репертуар включає фортепіанну і камерну музику різних стилів і епох від Д. Скарлатті та Й. С. Баха до Б. Бартока, А. Шнітке, О. Рабіновича-Бараковського та Л. Десятнікова. Основу його складають твори композиторів-романтиків – Ф. Шопена (концерти, сонати, балади, полонези, мазурки, вальси) і Р. Шумана (Концерт, сонати, Крейслеріана, Фантазія, Дитячі сцени, Фантастичні п'єси). Також повноправне місце у концертних програмах Марти Аргеріх займають твори Д. Скарлатті, Й.С. Баха (концерти, партити, Токката c-moll), В. А. Моцарта (сонати), Л. Бетховена (1, 2, 3 Концерти, сонати), М. Равеля (Концерт G-dur, «Нічний Гаспар», «Гра води»), С. Рахманінова (3 Концерт) та С. Прокоф'єва (1,3 Концерти, сонати).

Григорій Соколов (1950) – всесвітньо відомий піаніст, який веде постійну активну творчу діяльність з моменту перемоги у шістнадцятирічному віці на III Міжнародному конкурсі ім. П.І. Чайковського (1966). Його репертуар величезний, різноманітний і включає фортепіанну музику від У. Берда, французьких клавесиністів, Фробергера, Д. Скарлатті та Й.С. Баха до Комітаса та А. Шенберга. Піаніст віддає перевагу сольним виступам, з оркестром грає досить рідко. Особливу увагу виконавець приділяє творам доби бароко. В його концертних виступах постійно присутні сюїти Ж-Ф. Рамо, п'єси Г. Перселла, Мистецтво фуги, Французькі та Англійські сюїти, партити, токкати, всі Прелюдії та фуги Добре темперованого клавіру Й. С. Баха. Також у програмах часто виконуються сонати, варіації та рондо Й. Гайдна, В.А. Моцарта, Л. Бетховена, сонати, Експромти та Музичні моменти Ф. Шуберта, сонати, полонези, ноктюрни, прелюдії, мазурки та вальси Ф. Шопена, сонати, Крейслеріана, Гумореска, Новелети Р. Шумана, сонати, п'єси ор. 116, 117, 118, Варіації на тему Г. Генделя, рапсодії та балади Й. Брамса, прелюдії С. Рахманінова та О. Скрябіна, сонати С. Прокоф'єва.

Андраш Шифф (1953) – британський піаніст, легенда сучасного виконавського мистецтва, випускник Будапештської музичної академії ім. Ф. Ліста, лауреат Міжнародних конкурсів імені П. І. Чайковського (1974), та імені Ф. Ліста (1975), Міжнародного конкурсу в Лідсі (1975). Його репертуар складається з творів композиторів від Д. Скарлатті та Й. С. Баха до Д. Шостаковича, включає багато камерної музики і музики виконаної на історичних інструментах. Також Андраш Шифф

є редактором нових видань «Добре темперованого клавіра» Й. С. Баха та концертів В. А. Моцарта. Основу його концертної діяльності становлять тематичні цикли ключових творів класичної та романтичної епох. У його репертуарному списку весь Добре темперований клавір, Гольдберг-варіації, Англійські та Французькі сюїти, Концерти Й. С. Баха, всі сонати В. А. Моцарта, Л. Бетховена (записані в хронологічному порядку написання) та Ф. Шуберта, всі концерти В. А. Моцарта та Ф. Мендельсона, концерти, сонати, інтермеццо, фантазії та балади Й. Брамса, сонати, Новелетти, Гумореска, Фантазія Р. Шумана.

Михайло Плетньов (1957) – видатний російський піаніст і диригент, інтенсивна концертна діяльність якого розпочалася після перемоги на VI Міжнародному конкурсі імені П. І. Чайковського (1978). Він виступає з сольними програмами із найвідомішими оркестрами світу, з 1980 року також гастролює як диригент, відомий як композитор і автор фортепіанних транскрипцій (фортепіанні сюїти з балетів П. І. Чайковського «Спляча красуня» для двох фортепіано та «Лускунчик», «Попелюшка» С. Прокоф'єва, «Анна Кареніна» Р. Шедріна, оркестрової сюїти М. Равеля «Моя матінка гуска»). Репертуар Михайла Плетньова охоплює різні жанри та стилі від епохи бароко (Д. Скарлатті, Й. С. Бах) до музики композиторів ХХ століття (О. Скрябін, С. Прокоф'єв, Д. Шостакович), але найбільше він відомий як інтерпретатор музики російських композиторів, особливо П. І. Чайковського – музикантом виконані та записані всі три концерти та більшість фортепіанних творів. Також серед записів піаніста всі Концерти та Рапсодія на тему Паганіні С. Рахманінова, Концерт О. Скрябіна, всі концерти Л. Бетховена, його сонати, рондо та варіації, сонати Д. Скарлатті, сонати та концерти В. А. Моцарта та Й. Гайдна, Соната h-moll, обидва концерти, Іспанська та Угорські рапсодії Ф. Ліста, концерти, сонати, балади, скерцо, ноктюрни, вальси, мазурки Ф. Шопена, сонати, Концерт, Карнавал, Симфонічні етюди Р. Шумана, сонати та концерти С. Прокоф'єва та О. Скрябіна та безліч інших творів цих композиторів.

Український піаніст Вадим Холоденко (1986) – музикант нового покоління, активне творче життя якого розпочалося після перемоги на XIV Міжнародному конкурсі піаністів імені В. Кліберна (2013). Також він є переможцем Міжнародного

конкурсу піаністів у Сендаї (2010) та Міжнародного конкурсу піаністів імені Ф. Шуберта у Дортмунді (2011). Музикант багато концертує як соліст, артист ансамблів різних складів та у супроводі симфонічних оркестрів, виступаючи на найкращих сценах світу. Його репертуар неймовірно широкий – від музики бароко (Г. Перселл, Й.С. Бах, Д. Скарлатті) до творів сучасних авторів (Кш. Пендерецький, Д. Адамс, Ф. Ржевські, В. Сильвестров). Вадим Холоденко захоплюється створенням фортепіанних обробок (романси С. Рахманінова «Мелодія» та «Крисолов», транскрипція на теми британського рок-гурту Radiohead “I will never head...”), джазовою імпровізацією. Серед його великого репертуарного списку можна виділити 32 Сонати Л. Бетховена (виконані у кількох концертах у Дніпрі), Гольдберг-варіації та Мистецтво фуги Й.С. Баха, концерти та сонати В.А. Моцарта та Л. Бетховена, сонати, експромти Ф. Шуберта, етюди Ф. Шопена в транскрипції Л. Годовського, Гумореска, Фантазія, Нічні сцени Р. Шумана, сонати та концерти С. Рахманінова та С. Прокоф'єва, 12 трансцендентних етюдів Ф. Ліста, сонати О. Скрябіна, Концерт для фортепіано з оркестром Ф. Бузони, Ballade Кайї Сааріахо, «20 поглядів на немовля Ісуса» О. Мессіана, 36 варіацій на чилійську пісню «El pueblo unido jamas serb vencido» Ф. Ржевські.

Французький піаніст Люка Дебарг (1990) переможець Міжнародного конкурсу піаністів імені А. Алієвої (2014) та лауреат XV Міжнародного конкурсу імені П. І. Чайковського (2015) – музикант, чия творчість викликає величезний інтерес публіки. Його репертуар також складається із творів різних періодів від Д. Скарлатті до К. Шимановського. Велику увагу піаніст приділяє французькій музиці – М. Равелю, Г. Форє, О. Мессіану. У концертні виступи Люка Дебарг часто включає твори М. Рославця та свої власні. Основа ж репертуару виконавця – музика Д. Скарлатті, Ф. Шуберта, Ф. Ліста, Р. Шумана, П. Чайковського та О. Скрябіна.

Корейський піаніст Юнчан Лім (2004) – нова висхідна зірка світового фортепіанного мистецтва. Він є наймолодшим за всю історію переможцем Міжнародного конкурсу піаністів імені В. Кліберна (2022). Незважаючи на юний вік, репертуар його досить широкий і включає п'єси Дж. Доуленда, французьких клавесиністів, сонати Д. Скарлатті, всі інвенції Й. С. Баха, сонати, варіації, концерти

Й. Гайдна, В. А. Моцарта та Л. Бетховена, Сонети Петрарки, Данте-сонату, Мефісто-вальс, п'єси циклу Роки мандрів, 12 трансцендентних етюдів Ф. Ліста, музику Ф. Шуберта, Ф. Шопена, О. Скрябіна, С. Рахманінова та С. Прокоф'єва.

Відтак **наукова новизна даної статті** полягає в аналізі та порівнянні творчих доробків видатних представників сучасного фортепіанного виконавства, також у визначенні їх спільних жанрово-стильових рис.

Висновки. Проаналізувавши і зіставивши репертуар видатних піаністів початку ХХІ століття різних вікових категорій, можна дійти висновку, що традиція жанрового вибору зберігається в музикантів різних поколінь та індивідуальностей¹. Основою репертуару є «канонічні» твори фортепіанної літератури. Жанрові моделі незмінні, а їх вибір тим чи іншим

¹ Список найпоширеніших творів може приблизно виглядати так:

Вибрані Сонати Д. Скарлатті, п'єси Ф. Куперена та Ж-Ф. Рамо

Й.С. Бах Добре темперований клавир Прелюдії та фуги Мистецтво фуги (окремі номери) Італійський концерт, Партити, Токкати;

Й. Гайди. Сонати, Концерт, варіації;

В. А. Моцарт Сонати, Концерти, Фантазії

Л. Бетховен. Сонати, Концерти (1,3,5), Рондо, Варіації

Ф. Шопен. Сонати (2,3), Концерти (1), Балади, Скерцо, Етюди (окремо і циклами), Ноктюрни, Вальси, Мазурки

Ф. Ліст Соната h-moll, 12 Трансцендентних етюдів (окремо та циклом), 6 Великих етюдів по Паганіні, Угорські рапсодії (2,6,9,12,15), Іспанська рапсодія, Сонати, Концерти(1), транскрипції;

Р. Шуман. Карнавал, Віденський карнавал, Токката, Фантазія, Гумореска, Новелетти, Крейслеріана, Сонати, Концерт.

Й. Брамс. Рапсодії, Інтермеццо, Сонати(2,3), Концерти

П. Чайковський П'єси, Соната, Концерти(1), «Пори року»;

С. Рахманінов Етюди-картини, Прелюдії, Варіації на тему Кореллі, Сонати, Концерти(2,3), транскрипції;

О. Скрябін Прелюдії, Поєми, Сонати, Концерт

М. Равель «Гра води», Сонатина, «Нічний Гаспар», «Гробниця Куперена», Концерти(G), Відображення;

К. Дебюссі. Прелюдії, «Образи» (1,2 зошит), Острів радості, Бергамаська сюїта, Етюди;

С. Прокоф'єв. Сонати, Концерти (1,3), окремі п'єси.

І. Стравінський. транскрипції (Три фрагменти з балету «Петрушка», «Жар-птиця»)

Д. Шостакович. Прелюдії, Прелюдії та фуги, Сонати, Концерти (1)

піаністом обумовлюється його індивідуальністю лише до певної міри. Практично всі визначні сучасні виконавці так чи інакше репрезентують у своїй творчості всі жанрові форми, від поліфонічних до концертних. Причиною цього є:

- класична музична освіта, що дає розуміння традицій та орієнтована на збереження канонів піаністичної майстерності;
- репертуарні очікування публіки, яка прагне почути відомі та визнані твори, що є частиною світової музичної спадщини;
- вплив музичних менеджерів та звукозаписних компаній, зацікавлених у гарантованому комерційному успіху;
- безумовно, важливість та цінність самих творів, які цікаві всім поколінням музикантів та незмінно зберігаються як показник високої піаністичної майстерності.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Бородин, Б. История фортепианной транскрипции: эволюция направлений, стилей и методов в контексте художественной культуры: монография. М.: ООО «Дека-ВС», 2011. 508 с.
2. Потоцька, О. Стильова типологія фортепіанно-виконавської інтерпретації: дисс. ...канд. наук : 17.00.03. ; Одеська Національна музична академія ім. А.В. Нежданової. Одеса, 2012. 216 с.
3. Argerich, Marta. URL: <https://classical-pianists.net/generation-x/martha-argerich/repertoire-alphabetical/>
4. Соколов, Григорій. URL: <https://classical-pianists.net/generation-xi/grigory-sokolov/repertoire-alphabetical/>
5. Шифф, Андраш. URL: <https://classical-pianists.net/generation-xi/andras-schiff/repertoire-alphabetical/>
6. Плетньов, Михайло. URL: <https://classical-pianists.net/generation-xi/mikhail-pletnev/repertoire-alphabetical/>
7. Холоденко, Вадим. URL: <https://vadymkholodenko.com/>
8. Дебарг, Лука. URL: <https://classical-pianists.net/generation-xiii/lucas-debargue/repertoire-alphabetical/>

REFERENCES

1. Borodin, B. (2011). History of Piano Transcription: Evolution of Directions, Styles, and Methods in the Context of Artistic Culture. Moscow: LLC “Deka-VS” [in Russian].
2. Pototska, O. (2012). Stylistic Typology of Piano Performance Interpretation. (Doctoral dissertation, Odessa National A.V. nezhdanova Academy of Music). Odessa [in Ukrainian].
3. Argerich, Marta. URL: <https://classical-pianists.net/generation-x/martha-argerich/repertoire-alphabetical/> [in English].
4. Sokolov, Gregory. URL: <https://classical-pianists.net/generation-xi/grigory-sokolov/repertoire-alphabetical/> [in English].

5. Schiff, Andras. URL: <https://classical-pianists.net/generation-xi/andras-schiff/repertoire-alphabetical/> [in English].

6. Pletnev, Mikhail. URL: <https://classical-pianists.net/generation-xi/mikhail-pletnev/repertoire-alphabetical/> [in English].

7. Kholodenko, Vadim. URL: <https://vadymkholodenko.com/> [in English].

8. Debargue, Lucas. URL: <https://classical-pianists.net/generation-xiii/lucas-debargue/repertoire-alphabetical> [in English].